

*Pátka Község Önkormányzat Képviselő-testületének
13/2011. (IX. 28.) számú rendelete alapján*

TÁRSADALMI EGYEZTETÉSRE BOCSÁTOM AZ ALÁBBI
PROGRAM TERVEZETET

Pátka Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

Kifüggesztés ideje: 2013. december 5.

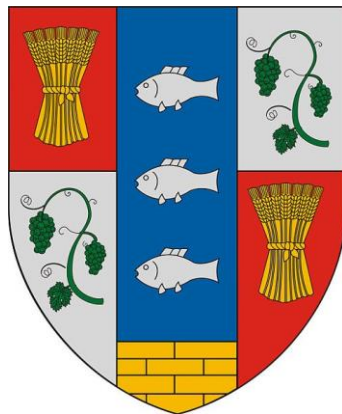
A véleményeket: az igazgatas@patka.hu címen várjuk

Pátka, 2013. december 5.

Dosztály Csaba jegyző megbízásából

Járfás Péterné
aljegyző

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

2013.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	4
Bevezetés	4
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	6
Célok	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	25
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	36
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	40
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	43
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	45
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	46
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	47
1. A HEP IT részletei.....	47
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	47
A beavatkozások megvalósítói.....	48
Jövőképünk.....	48
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	49
A megvalósítás előkészítése	56
A megvalósítás folyamata.....	56
Monitoring és visszacsatolás	58
Nyilvánosság	58
Érvényesülés, módosítás	59
4. Elfogadás módja és dátuma	60

„Egy ember nemcsak a tetteivel árthat másoknak, hanem a közömbösségével is, és ebben az esetben is felelősség terheli őt.”

(John Stuart Mill)

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Pátka Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Földrajzi fekvés

Pátka község a Közép-dunántúli Régióban, Fejér megye szívében, a megyeszékhelytől, Székesfehérvártól északkeleti irányban helyezkedik el mintegy 15 km távolságra, az északnyugat-délkeleti irányú Császárvíztölgy völgy bal partján, a Velencei-hegység legnyugatibb lankáitól északra. A szalagtelkes település 129 m tengerszint feletti magasságban, változatos, dimbes-dombos vidéken fekszik.

Természetföldrajzi adottságok

Pátka orsós utcájú falu alaprajzát őrző szalagtelkes település. A község központi belterülete 129 méter tengerszint feletti magasságban fekszik. A település közigazgatási területe 40 négyzetkilométer és

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

változatos domborzattípusokból áll. Északi nagyobb része a Császár-víz teraszos völgyére, déli kisebbik fele pedig a Velencei-hegység gránittönk-felszínére terjed ki.

A Császárvíz-völgy

A Császárvíz-völgy Észak-Mezőföld egyik legjelentősebb völgye. Iskolapéldája a Mezőföldre annyira jellegzetes északnyugat-délkelet irányú, árkos süllyedékben kialakult, merev, egyenes futású eróziós teraszos völgyeknek. Kialakulása idején a Vértes hegységtől a Dunáig egységes lefolyásos völgy volt. Ezt a jégkorszaki lefolyásrendszert fiatal kéregmozgások szüntették meg. A völgy ma már nem egységes, mert a Seregélyes-Dunaföldvár közti völgyszakasz a Velencei-tómedence besüllyedésével elszakadt hegyvidéki szakaszától, a jelenlegi Császár-víztől, s így megszakadt az északnyugat-délkeleti irányú völgy folytonossága. A Császár-víz erózióbázisa a Velencei-tó süllyedékterülete lett.

A Császár-víz

Pátka fő vízfolyása a Császár-víz, amely a Vértes déli lábánál több forráspatakból ered. Két legjelentősebb forrása a zámolyi és a csákvári a Zámolyi-medence délkeleti kijárójánál egyesül, s innen a patak északnyugat-délkeleti irányú szerkezeti árokban folyva a pátkai völgytágulat után Kórákásnál keskeny szurdokszerű antecendens völgygel töri át a Velencei-hegység kristályos patakköpenyét és Kisfaludmajorral szemközt torkollik a Velencei-tóba.

Mintegy 2000-4000 évvel ezelőtt természetes tó volt a pátkai völgytágulatban is. A völgytágulat süllyedése miatt duzzadt fel benne a Császár-víz vize, de medrének feltöltődése után hamarosan kiszáradt. Süllyedése napjainkban is tart.

A Császár-víz sokévi átlagos középvízhozama Kórákásnál 0,67 m³/s érték volt. Újonnan a Zámolyi- és a Pátkai-víztározót táplálja. Utóbbi a község legnagyobb kiterjedésű mesterséges tava.

Hegységi terület

Pátka hegységi területe törésekkel, vetődésekkel és széles völgyekkel tagolt, erősen lepusztult hullámos gárnittönkfelület, amely észak és északnyugat felől enyhe szelíd lejtőkkel emelkedik ki a mezőföldi löszös halomvidékből. A többszörösen tönkösödött hegység rész felszíni domborzatát lesüllyedt alacsony tönkmaradványok (Kórákás-hegy 161 m, Varga-hegy 153 m tengerszint felett), környezetünkben kifaragott gránittanúhegyek és vastagon elmállott gránitmurva-lejtők jellemzik.

Éghajlat

A község területének nagyobb részén a mérsékelt meleg, mérsékelt száraz, mérsékelt hideg telű éghajlati körzet jellemvonásai érvényesülnek. Hegységi területe északi részénél valamelyest melegebb és szárazabb.

Erdősültség, erdőállomány

A társadalmi beavatkozások következtében erősen megfogyatkozott a község erdőállománya. Ma 692 ha, ami 17%-os erdősültségnek felel meg. Erdeinek javarésze mesterséges erdő a fekete fenyvesek és akácok túlsúlyával.

Talaj

A község mezőgazdasági művelés alatt álló területét típusos mészlepedékes csernozjom, csernozjom barna erdőtalaj, csernozjom jellegű homoktalaj jellemzi. Hegységi területeit pedig erodált barnaföld, ranker és köves, szilas váztalaj borítja. Szántói és szőlősei (Baglyas) erősen erodáltak, többségükben hathatós talajvédelemre szorulnak.

Pátka jelene:

A község lakossága 1688 fő, lakásállománya 830.

A településen tagóvoda, könyvtár, orvosi rendelő, posta, takarékszövetkezet működik. Kiépített az ivóvíz, a gáz, a telefonhálózat és a kábeltelevízió.

A szennyvíz beruházás folyamatban van.

Terület: 4030Ha

Állandó népesség 2011. év

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
0-14 éves	108	116	224	51,78	48,21
15-17 éves	31	34	65	47,69	52,3
18-59 éves	506	527	1033	48,98	51,01
60-64 éves	45	49	94	47,87	52,12
65 év feletti	173	83	253	68,37	32,81

Öregedési index:

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2008	242	245	98
2009	242	245	98
2010	246	243	101
2011	258	230	112

A település öregedési indexe mutatja, a település előregedő, Az esélyegyenlőség szempontjából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az idősek fokozott ellátására, segítésére van és lesz szükség a jövőben.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Olyan települést kell létrehozni, amely megalapozza a település élhetőségének, lakosai életminőségének javítását, illetve hozzájáruljon a település vezetésének helyes stratégiai, fejlesztési döntéseinek meghozatalához.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Pátka Község Önkormányzatának célja, hogy olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei, valamint a közszolgáltatások által nyújtott szolgáltatásokhoz.

Pátka település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- √ az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- √ a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- √ a diszkriminációmentességet,
- √ szegregáció mentességet,

v a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Fő célkitűzéseink:

az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében,

a hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése,

a megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése,

az egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára:

- időskorú személyek,
- fogyatékkal élő emberek,
- munkanélküli emberek,
- munkába visszatérő személyek,
- pályakezdő fiatalok,
- nők és munkahelyen foglalkoztatott kisgyermekes szülők,
- mélyszegénységben élők és roma származású emberek,
- alacsony iskolai végzettségű személyek.

Együttműködés és együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében

- a közoktatási,
- a foglalkoztatási
- a közművelődési,
- a szociális,
- az egészségügyi,
- más közszolgáltatási területen.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Biztosítani kell a közszolgáltatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedéseket kell hozni, mely csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Figyelemmel kell lenni az oktatás-képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Biztosítani kell Olyan intézkedéseket kell hozni, mely csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerőpiaci hátrányát, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Tekintettel arra, hogy Pátka településen Iskola nem működik, nagyobb hangsúlyt kell helyezni az ifjúság összetartására, egymás megismerésére, közös programok szervezésére. A Pátkai Sportkör mint civil szervezet Ifjúsági klub keretében és sportfoglalkozásokkal segíti a fiatalok szabadidejének hasznos eltöltését.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Pátka Község Helyi Építési Szabályzata, azaz Pátka Község Helyi Építési Szabályzatáról szóló 14/2006. (IX.19.) Kt. számú rendelete kiterjed a község közigazgatási területére. A község közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épületegyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet.

A község településszerkezeti terve a településfejlesztési koncepción alapul.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is 2013. évtől átalakult. Korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ennek figyelembevételével készül az önkormányzat költségvetési koncepciója.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Pátka Község az alábbi társulásoknak tagja:

- Székesfehérvári Többcélú Kistérségi Társulás
- Csákvári Önkormányzati Társulás
- Sárkeresztes-Moha-Pátka Magyaralmás Közoktatási Intézményi Társulás

Székesfehérvári Többcélú Kistérségi Társulás abból a célból jött létre, hogy a kistérség lakossága az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jusson hozzá, és az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél teljesebb, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást, közszolgáltatást és a településfejlesztést.

Humán Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat azzal a céllal jött létre, hogy az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél hatékonyabb, célszerűbb szociális és gyermekjóléti ellátást biztosítsanak a településen élő lakosság számára. Önkormányzatok kötelező feladataként a szociális alapszolgáltatások biztosítása, a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása a szociálisan rászorulóknak részére, a krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára segítséget nyújtson.

Az önkormányzatok számára a társulások létrehozása, fenntartása azért célszerű, mert a társulások a kiegészítő állami támogatások igénybevételére jogosulttá válnak, mely a társulások részére a közösen fenntartott intézmények költségtakarékosabb működtetését eredményezik.

Pátka településen a Szolgálat hetente kettő alkalommal várja a lakosságot, akik élnek is ezzel a lehetőséggel, így a kapcsolattartás megoldott.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, a VÁTI Nonprofit Kft. (teljes nevén VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft.), TEIR – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget érthetjük, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kitörjenek.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőtlenségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy

szegényes körülmények között élőkre, elesettekre, bármi okból hátrányos helyzetben élőkre, az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élő család jelenleg nincs. Azonban a munkahelyek hiánya, az elhelyezkedési esélyek rohamos csökkenése a szerény körülmények között élő emberek, családok rohamos lecsúszásához vezet.

A községben roma származású lakos 125 fő él, a cigányság szegregációja, illetve ellenük irányuló diszkrimináció már jelentkezik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A lakosok szerény, de egyelőre még elfogadható körülmények között élnek.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása ma már egyre nehezebb. Ennek egyik oka a munkanélküliség. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. A családok fele saját tulajdonú családi házban él, de sok az üres, elhagyatott ingatlan, melyet még bérletbe sem adnak ki. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetétől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között.

Az adatok szerint a férfiak körében a 2010-es évben volt kimagaslóan magas a nyilvántartott álláskeresők száma. Azóta csökkent a férfiak, viszont nőtt az összes állás nélküliek száma.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma									
év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	579	580	1159	32	5,5	17	2,9	49	4,2
2009	582	573	1155	47	8	57	9,9	104	9
2010	574	583	1157	62	10,8	59	10,1	121	10,5
2011	182	610	1192	47	8,1	34	5,6	81	6,8

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között.

Az adatok szerint a férfiak körében a 2010-es évben volt kimagaslóan magas a nyilvántartott álláskeresők száma. A nőké jelentősen lecsökkent 2011. évre, de összességében még így is nőtt a számuk.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint						
		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	49	104	121	92	81
	%					
20 éves és fiatalabb	fő					
	%					
21-25 év	fő		1	3	3	3
	%		0,9	2,5	3,3	3,7
26-30 év	fő	2	3	5	3	3
	%	4	2,9	4,1	3,3	3,7
31-35 év	fő	8	12	15	10	9
	%	16,3	11,5	12,4	10,9	11,1
36-40 év	fő	7	18	22	14	12
	%	14,3	17,3	18,2	15,2	14,8

41-45 év	fő	11	14	18	11	10
	%	22,4	13,5	14,9	12	12,35
46-50 év	fő	14	19	18	17	14
	%	28,6	18,3	14,9	18,5	17,3
51-55 év	fő	4	26	24	22	19
	%	8,2	25	19,8	23,9	23,5
56-60 év	fő	2	9	12	9	8
	%	4	8,65	9,9	9,8	9,9
61 év felett	fő	1	2	4	3	3
	%	2	1,9	3,3	3,3	3,7

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik a településen. Az 51-55 éves korosztály tekintetében kiugró volt a regisztrált munkanélküliek száma 2010-ben. Ahogyan az ország más részeire is jellemző, ez a korosztály talál legnehezebben munkát.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	28	21	49	12	8	20	42,9	38,1	40,8
2009	47	57	104	31	17	48	66	29,8	46,2
2010	52	69	121	44	52	96	84,6	75,4	74,3
2011	48	44	92	42	41	83	87,5	93,2	90,2

A táblázat arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése, figyelemmel a nemek közötti különbségre.

Az adatok alapján a nyilvántartott munkanélküliek száma 2011. évre jelentősen csökkent, majdnem azonos arányban a férfiakat és nőket tekintve, ugyanakkor a 180 napnál régebben regisztráltak száma 2011. évben jelentősen nőtt, főként a férfiak tekintetében.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	19	16	35	7	36,8	3	18,75	10	28,6
2009	22	9	31	6	27,3	6	66,7	12	38,7
2010	20	13	33	13	65	5	38,5	18	54,5
2011	17	15	32	9	52,9	8	53,3	17	53,1

A táblázat egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet. A pályakezdők elhelyezkedési esélye a településen kilátástalan, mert helyben szinte nincs munkahely. Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést, hátrányos helyzetű munkavállalónak kell tekinteni. A nem megfelelő – alacsony vagy a munkáltatói igényektől eltérő – iskolai végzettség, szakképzettség az elhelyezkedést megnehezíti.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint							
év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	49	16	32,65	31	63,3	2	4,1
2009	104	16	15,4	77	74	11	10,6
2010	121	19	15,7	90	74,4	12	9,9
2011	92	17	18,5	69	75	6	6,5
2012	81	17	21	59	72,8	5	6,2

Településünkön több munkanélküli volt, aki nem végezte el a 8 általánost. Kiemelkedően a 2009. és 2010.-es években volt magasabb a számuk, mely 2011. évtől csökkent a kormányzati intézkedések hatására, mely a családi pótlék megvonását eredményezi ha a gyermek nem jár tankötelezettsége idejében az iskolába.

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma				
év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	19	1,6	12	2,5
2011	24	2	15	9,4
2012	27	2,3	16	10

2010 után a közfoglalkoztatottak száma sajnos nem csökkent drasztikusan a közfoglalkoztatási szabályok átalakítása miatt.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

e)

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma
2008	73	6	1	55

2009	70	6	1	54
2010	71	7	1	54
2011	46	7	2	49
2012	42	7	2	44

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	Kerékpár úton való megközelíthetőség
Legközelebbi centrum	15perc	15	25perc	-	-
Megye- székhely	15perc	15	25perc	-	-
Főváros	1:20perc		2:10perc	-	-

A közlekedés tekintetében nem rendelkezik kedvező adottságokkal Pátka. Bár a megye-székhely egyben a legközelebbi centrum is, amely 15 perc alatt elérhető autóbusszal is, de a járatok fele a 811-es úton haladva csak érinti a település határát. A fővárost csak átszállással lehet elérni autóbusszal, de személyautóval is egy óra kell az utazáshoz. Vonat járat és kerékpárút kiépítettség nincs a településről.

- f) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok		
	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	Van	- közfoglalkoztatás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	- diákszövetkezetek - rendezvények - Ösztöndíjprogramok - vállalati
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	- tájékoztatók - Ösztöndíjprogramok

- g) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek		
	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>	<i>Van</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>esti és levelező középiskola</i> - <i>Támop képzésekű</i> - <i>Vállalkozások, programok</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>van</i>	- <i>vízügyi ig.</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>Van</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Munkaügyi kp.</i> - <i>Vállalkozások</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>van</i>	- <i>közmunka program</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>	<i>Van</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>közmunka</i> - <i>képzések</i> - <i>vállalkozások programok</i>

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása		
év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	2	3
2009	2	3
2010	1	5
2011	2	5
2012	2	6

Településünk 2012-ig csak 1-2 fő lakost lehetett a mélyszegények közé sorolni, 2012-ben sajnos több család is került, főleg a roma/ cigány lakosok köréből.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön nem volt példa a hátrányos megkülönböztetésre.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális törvény célja: (Idézet a törvényből)

„1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

(2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.”

A szociális ellátás formái:

„**25. §** (1) A jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható.

(2)

(3) Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a) a települési önkormányzat jegyzője az e törvényben meghatározott feltételek szerint

aa) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,

ab) rendszeres szociális segélyt,

ac) lakásfenntartási támogatást;

b) a települési önkormányzat képviselő-testülete az e törvényben, illetve az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint

ba) a 43/B. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat,

bb) átmeneti segélyt,

bc) temetési segélyt;

c) a járási hivatal az e törvényben meghatározott feltételek szerint

ca) időskorúak járadékát,

cb) a 41. § (1) bekezdésében és a 43/A. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat;

állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).”

Természetben nyújtható szociális ellátások:

„**47. §** (1) A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül természetbeni szociális ellátás formájában

a) a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,

b) a lakásfenntartási támogatás,

c) az átmeneti segély és

d) a temetési segély

nyújtható.”

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	1159	49	4,2
2009	1155	104	9
2010	1157	121	10,5
2011	1181	92	7,8
2012	1192	81	6,8

A helyzetelemzés során folyamatos az a visszatérő jelenség, hogy a településen élők körében állandó jelenség a munkanélküliség.

A munkanélküliek száma magasabb, mint az ellátottak száma, ami azt jelenti, hogy nem minden munkanélküli jár utána annak, hogy ellátásban részesüljön. Sok esetben fel kell hívni a figyelmüket, hogy

jelentkezzenek a Munkaügyi Központban, hogy valamilyen ellátást kaphassanak, vagy legalább regisztrált munkanélküliek legyenek.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.²

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújthat.

A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

a) bérlakás-állomány

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	bérlakás állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	szociális lakás állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	645	35	16	1			20	15
2009	682	30	12	1			47	35
2010	685	30	15	1			72	35
2011	682	30	14	2			78	29
2012	674	28	16	2			85	32

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatás céljára nem épültek lakások

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok szintén nincsenek a településen.

² Éves jelentés a lakhatási szegénységről, 2011. Habitat for Humanity Magyarország, 2012. június

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Pátkán nincs feltárt veszélyeztetett lakhatás, valamint hajléktalan sincs településünkön.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakosok legnagyobb része saját tulajdonú családi házban él. A 830 házból sok az eladó. Az értékesítés nehéz annak ellenére, hogy az ingatlan árak alacsonyak.

Az önkormányzat tulajdonában 6 bérlakás és három szolgálati lakás van. Veszélyeztetett lakhatási helyzet, hajléktalanság nincs.

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatás céljára nem épültek lakások.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok szintén nincsenek a településen.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők		
év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	30	-
2009	28	-
2010	37	-
2011	39	-
2012	44	-

Az önkormányzat a rászorulókat lakásfenntartási támogatásban részesíti, azonban adósságcsökkentési támogatást nem tud biztosítani.

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyúlt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Pontos adataink nincsenek, hogy hány család van eladósodva.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Egyre többen költöznek Pátka külterületére, ezeknek a lakóknak nagy része városokból költözik főként a szőlőhegyre. A lakások inkább hétvégi házak, ezért nem mindegyik összkomfortos. Áram és vízszolgáltatás itt is van, viszont a gázvezeték nincs kiépítve. A közlekedés a külterületről csak saját járművel vagy gyalogosan oldható meg.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamata.

Pátkán nincs szegregátum, mint lakókörnyezet, ezért az MI rendeletben említett ide vonatkozó a-c pontok településünkön nem relevánsak

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0
2013	1	0	0

Pátka településen a gyermek és a felnőtt orvosi feladatokat egy körzeti háziorvos látja el.

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés szintén mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet. Helyben egy háziorvos rendel.

Az önkormányzat szociális alapszolgáltatást nyújt az - étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogatás-szolgáltatás, szociális munka – területén.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen célzott korosztály számára rendszeresen vannak szűrővizsgálatok, melyet az érintettek igénybe is vesznek, hiszen ez az egészségügyi szolgáltatás helybe jön, és nem kell emiatt utazni.

Sajnálatos, hogy a hosszú évtizedeken keresztül szintén helybe érkező tüdőszűrő mára megszűnt.

A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő, háziorvos, gyógytestnevelő és fejlesztő gyógypedagógus bevonásával rendszeresen megtörténik. A 0-2 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálata védőnő, orvos bevonásával, az iskoláskorú gyermekek kötelező szűrővizsgálata védőnő, orvos bevonásával, az iskolai gyógytestnevelésbe sorolás védőnő, orvos, gyógypedagógus bevonásával történik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Rehabilitációs ellátás helyben nincs, Székesfehérváron lehet hozzáférni.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a közétkeztetést a településen vállalkozó közreműködésével oldja meg. A vállalkozó nyújt ellátást az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést igénylők számára.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az egészséges életmód szerves része a sportolás is. A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében a település nem minden lakója számára elérhető. Lehetőség van szervezett futballra, asszonytornára.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Pátkai Református Egyház a házi segítségnyújtó szolgáltatását 2012-ben indította, így szociális alaptevékenységet végez, otthonukban is felkeresik a gondozónők az idős, segítséggel könnyebben boldoguló embereket és segítenek nekik a mindennapi teendőik ellátásában.

Ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az ápolási díjban részesítettek száma évente 2-3 fővel változik.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	61
2009	63
2010	54
2011	60

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: alanyi jogon, normatív alapon, méltányossági alapon. Közgyógyellátást igénybe vevők száma az utóbbi két évben csökkent.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	5
2009	6
2010	4
2011	5
2012	5

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjban évente 5-6 fő részesül.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Az önkormányzati feladatokat a polgármester, a képviselő-testület és szervei látják el. A képviselő-testület tagjainak száma 7 fő. A Képviselő-testület éves munkaterv szerint ülészik. Évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart, mely általában év végén, december hónapban történik.

Pátkán a közösségi élet színtere a hamarosan megújuló Művelődési Ház, a Sportpálya, és az Ivánka Kúria épülete (korábban Általános Iskola) és Könyvtár. Saját programokon kívül a civilszervezetek rendszeres üléseinek, próbáinak ad otthont, ahol rendezvényeiket is megszervezhetik.

Azok számára, akiknek otthonában nincs internet hozzáférés szintén a könyvtárban vehetik igénybe ezt a szolgáltatást.

A helyi lakosok az önkormányzat lapjából, a Pátkai Hírek, valamint Pátka Község Honlapjáról tájékozódhatnak a település életét érintő kérdésekről, hírekről.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen etnikai konfliktusok nem léteznek, azok kezelésére nincs szükség.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösségi szolidaritásnak szép példái vannak a településen. Adományozásból összegyűlt pénzek is segítenek. Az egyházak is szerveznek ruhaosztásokat és élelmiszer osztásokat a rászorulóknak. A családsegítő is szervezett már hasonló akciókat.

A Szülői Munkaközösség tagjai is kiveszik részüket az óvodai adománygyűjtési akciókban, önkéntes munkákban.

Természetesen a felsorolás nem teljes körű, példák sorát lehetne említeni.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Pátkán nincs roma nemzetiségi önkormányzat, de van 2-3 közülük, akik összefogják a roma lakosságot, és segítik a mindennapi élethelyzet megoldásában. Településünkre is jár a Járási hivatal munkatársa, aki romaügyi referens, és a kommunikációval, iratok kitöltésével, problémák kezelésével hozzá is lehet fordulni. A referens és az önkormányzat kapcsolata jó, volt már rá példa hogy segítette az önkormányzat munkáját.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy alacsony a roma és mélyszegénységben élő munkavállalók aránya az önkormányzatnál és az önkormányzat által fenntartott intézményekben.	Roma és mélyszegénységben élő emberek minél magasabb arányú foglalkoztatása az önkormányzatnál és az önkormányzat által fenntartott intézményekben. Adatgyűjtés (képzettségi mutatók) a célcsoport körében. Képzési programok működtetése (pl.: digitális kompetenciafejlesztés).

eladósodás	figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételének lehetőségéről az önkormányzatnál (közművek kikapcsolása elkerülése érdekében), figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében
anyagi okok miatt fűtési nehézségek	rászorulóknak tűzifával való segítése az önkormányzat részéről

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Pátka állandó népességének száma 1708 fő, ebből a 0-17 évesek száma összesen 289 fő.

A gyakorlatban ebből a korosztályból kerülhet ki, a veszélyeztetett és védelembe vett kiskorú gyermekek száma.

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a települési önkormányzat jegyzője védelembe veszi a gyermeket. A Gyermejjóléti Szolgálat képviselője jó és szoros kapcsolatot ápol a jegyzővel, családokkal és az intézményekkel.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál.

A gyermekek védelmét:

- pénzügyi és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermejjóléti alapellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások,
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések,
- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése szolgálja.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	5	1	11
2009	4	0	8
2010	1	3	5
2011	0	0	5
2012	2	0	2

A táblázat adataiból látható, hogy a településen a védelembe vett és veszélyeztetett gyermekek száma 2010-ben jelentősen lecsökkent.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen. Elmondható, hogy a lakosság létszámához képest nem túl magas a védelembe vett gyermekek száma.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.) A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működik-e, valamint rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer (ld. 20/2012. (I) EMMI rendelet, 51. § (3)-(5) bekezdések).

Sajnos a településen az iskolai hiányzással kapcsolatos feladatok 2 évig jelentős leterheltséget adtak a hivatalnak, de mind a szülőkkel, mind a gyermekekkel és iskolákkal történő folyamatos kapcsolat és munka eredményezte azt, hogy mára javuló tendenciát mutat. Jelentősen csökkent a hiányzások száma az általános iskolásokat tekintve, ugyanakkor, eltolódott az iskolaérettség 16. éves korra történő levitelével a fiatalok gyermekekkel kapcsolatos probléma.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	10	0	0
2009	11	1	0
2010	11	1	0
2011	13	2	0
2012	13	2	0

Az adatok alapján megállapítható, hogy öt év távlatában, hogyan alakult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben és a rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma. A településen ez stagnáló számot mutat.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a szociálisan rászoruló kiskorúak vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.

Kiegészítő és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben akkor részesülhet a gyermeket nevelő család, ha időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Ezen, a Nkntv. 2013. szeptember 1-éig hatályos rendelkezése szerint „hátrányos helyzetűnek minősülő

gyermekre vonatkozó adatszolgáltatást viszonylag megbízhatónak - míg ugyanezen körbe tartozó de legfeljebb nyolc általános iskolai végzettségű szülővel rendelkező gyermekek számát (halmozottan hátrányos helyzetűek) pontatlannak - találták az erre irányuló felmérések. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak egy része ugyanakkor nem jelenik meg az októberi statisztikához kötődő adatszolgáltatásban abban az esetben, ha erre az időre esik a jogosultságuk megállapítása. Fontos, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házastársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik. A helyzetelemzés során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak pontos regisztrációjáról alkotott helyzetkép igen fontos a különböző támogatások hozzáféréseinek vizsgálata miatt és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen alapuló hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása miatt is. A HEP során a cél, hogy az intézményi és önkormányzati adatszolgáltatás és adatnyilvántartás működő kontrollja és kidolgozott protokollja biztosítva legyen.

Településünkön nincs kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	24	56	48	104	0	0
2009	31	51	54	105	4	0
2010	28	53	51	104	7	0
2011	22	55	40	95	6	0
2012	26	52	33	85	3	0

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az ingyenes étkezést igénybevevők száma a 2011-es adatokhoz képest növekedést mutat, de a többi kedvezmény tekintetében csökkenés tapasztalható. Az óvodában 17 fő ingyenesen, 6 fő 50% kedvezménnyel, 1 fő tartós betegség révén jut kedvezményesen az étkezéshez, 27 fő teljes ellátást.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat a településen vállalkozóval oldja meg. A vállalkozó nyújt ellátást az óvodai, és szociális étkeztetést igénylők számára. Hétvégén a vállalkozás nem üzemel, a szünidei (nyári) szervezett gyermekétkeztetés nincs. A családok igény szerint befizethetik gyermekeiket ebédre.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Pátkán nem élnek nem magyar állampolgár gyerekek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzatok feladata. Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
  - a) óvoda
- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való **ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.**
- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.
- Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztést és két további étkeztést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Pátkán egy védőnői álláshely van, melyet jelenleg Kállainé Németh Margit védőnő tölt be. A védőnői rendelő az orvosi rendelőben kapott helyet, ahol minden héten hétfőn és szerdán az alábbiak szerint rendel:

Hétfő	8:00-9:00 fogadóóra
Szerda	8:00-10:00 csecsemő tanácsadás 10:00-11:00 védőoltás beadás 11:00-13:00 várandós tanácsadás

továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit.

Az önkormányzat feladatai közé tartozik a védőnői szolgálat. A védőnő az orvosi rendelő épületében kapott helyet, ahol ellátja a kisbabákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. A védőnői feladatellátás körébe 0-14 éves korosztályig folyik a gondozás.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői				
év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	11458	nincs adat	nincs adat
2009	0	13979	nincs adat	nincs adat
2010	0	13126	nincs adat	nincs adat
2011	0	11819	nincs adat	nincs adat
2012	0	nincs adat	nincs adat	nincs adat

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Pátkán nincs ilyen lehetőség, a szakemberekhez irányítás megtörténik.

d) gyermekjóléti alapellátás

A Gyermekjóléti Szolgálat képviselője jó kapcsolatot ápol a jegyzővel, családokkal, oktatási intézményekkel (óvoda, iskola) és a közművelődési intézménnyel.

e) gyermekvédelem

A jogszabályoknak megfelelően kiépült rendszerben jelzés alapján a szükséges intézkedések megtétele megtörténik. Sajnos 2011. és 2012. évben is szükség volt gyermekek családból történő kiemelésére.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krizishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásként az önkormányzat kifejezetten a krizishelyzetben lévők számára rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, illetve átmeneti segílyt biztosít. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen, rendkívüli gyermekvédelmi támogatáson túl a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek gyermekétkeztetéshez történő hozzáférése biztosított.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A közel lévő Székesfehérváron tudnak olyan programokon részt venni a gyermekek ami az egészség fejlesztéshez Pátka településen nincs (pl úszás,).

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2012-ben) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló [1997. évi XXXI. törvény 151. § \(1\) bekezdés g\) pontja](#) alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

A nyári gyermekétkeztetés biztosítására több éve lehetősége van az önkormányzatoknak, de az egyszeri melegétel biztosítására több esetben tartós élelmiszer, konzerv formájában került sor, amely nem garantálja a gyermekek szükségleteinek figyelembe vételét.

A közétkeztetéssel kapcsolatban problémák jelentkeznek a helyi, gyakrabban a kiszervezett élelmiszerek esetében amikor nem mindig biztosított az életkor specifikus étrend. A fenntartó oldaláról gyenge, nem dokumentált, ill. nincs megfelelő kontroll minderre. Elemzési szempont lehet ezért az egy konyhai dolgozóra jutó gyermek létszáma, vagy a megfelelő tápértékkel bíró étkezés vagy a diétás étkeztetés biztosításának lehetősége annak figyelembe vételével, hogy a közétkeztetéssel kapcsolatban az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése kimondja: a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Mindennek az elvárásnak nem mindenhol tudnak megfelelni. Lásd még: A gyermekek közétkeztetésének újrászabályozásáért AJB 560/2011. <http://www.obh.hu/allam/aktualis/htm/kozlemony20110831.htm>

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A törvény 146. § (4) bekezdés értelmében a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, hetes bölcsődében, a családi napköziben, a családi gyermekfelügyelet során, az óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai diákotthonban, kollégiumban, illetve az itt szervezett externátusi ellátásban, az általános iskolai menzai ellátás, továbbá – ha külön jogszabály másképpen nem rendelkezik – középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek,

tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben, illetve a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében, a szociális nyári gyermekétkeztetés keretében nyújtott étkeztetésre. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A kedvezményekre vonatkozó jogszabályok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, az éves költségvetési törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény, az éves költségvetési törvény végrehajtási rendelete a települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából adott évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól (2012-ben a 23/2012. (IV. 18.) NEFMI rendelet)

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A vizsgált esetekben kiderült, hogy az érintett próbált meg hátrányos megkülönböztetésre hivatkozni azért, hogy ne kelljen az adott feladat ellátásában részt venni. Erre előszeretettel hivatkoznak több esetben, ugyanakkor alapja nincs az észrevételülnek.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
  - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
  - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd-fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

A lenti, a)-e) pontokban foglalt szempontok során a következőkre szükséges figyelemmel lenni:

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók **elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.**

Ha a településen több általános iskola, **tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben.** Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb **15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya.** Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy **a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez.** Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az **a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.** A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.” A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A HEP során tehát nemcsak a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet adataival, hanem valamilyen aggregált formában vagy becslésekre alapozott, civil kontroll vagy kisebbségi képviselő biztosításával is visszaigazolt, etnikai adatközléssel is foglalkozni kell.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az **volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen.** Ha az iskola

igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere³ (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességkibontakoztató, vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű tanuló vehet részt⁴.

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A jegyző megállapítja határozattal a hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetet, amennyiben a szülő nyilatkozik. Sajnos a tájékoztatás ellenére nagyon kevesen töltik ki a nyilatkozatot.

³ A kézirát lezártakor hatályos szabályozók: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint: Miniszteri Közlemény (megjelent az Oktatási Közlöny 2007. máj. 14. LI. évf. 11. számában) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló iskolai és óvodai integrációs programról.

⁴ A képesség-kibontakoztató felkészítésben résztvevők, ezen belül is a sajátos nevelési igényű tanulók létszám-számításával kapcsolatban ld. a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § (5) bekezdését: "...A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának megállapításánál a sajátos nevelési igényű halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat csak akkor kell figyelembe venni, ha iskolai nevelésük, oktatásuk a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, csoportban történik. **Azokat a sajátos nevelési igényű tanulókat, akik a fogyatékoság típusának megfelelően létrehozott iskolai tagozaton, osztályban, csoportban teljesítik tankötelezettségüket, és akikről a szakértői bizottság által kiadott szakvélemény megállapította, hogy kizárólag a többi tanulóval elkülönítetten oktathatóak, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának, arányának meghatározására irányuló valamennyi számításnál figyelmen kívül kell hagyni.**"

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Nem rendelkezünk erre vonatkozó adattal, de az iskola jogszabály szerint biztosítja.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	4	
Óvodai férőhelyek száma	25	
Óvodai csoportok száma	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30-16:30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )	július 1.-augusztus 1.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	utazó gyógyped.	
Dajka/gondozónő	1	
Kisegítő személyzet	0	

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.						
év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	na	1	25	1		
2009	na	1	25	1		
2010	na	1	25	1		
2011	na	1	25	1		
2012	na	1	25	1		
2013	na	1	25	1		

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
tagóvoda						
Az intézménybe beíratott						51

gyermek létszáma						
Más településről bejáró gyermek létszáma	0	0		0	0	0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0

Az óvodába beírt gyermekek száma nem haladja meg férőhelyek számát, azonban az óvodai év végére majdnem eléri a 100%-os kihasználtságot. Jelenleg 60 fő férőhelyre 51 gyermek van.

Az óvodában két csoport működik. Más településről bejáró gyermek nincs.

Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek számáról nincs adat.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma					
tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011				6	54,5%
2011/2012				13	86,7%
2012/2013				15	100,0%

Pátkán általános iskolai oktatás a nincs. A gyermekek a Székesfehérvári Tolnai utcai és Arany János általános iskolába járnak zömében.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Az oktatás területén nincsen hátrányos megkülönböztetés, sem szegregációs jelenségek.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
drogfogyasztás felbukkanása, fiatalkori bűnelkövetés	szülő, iskola, környezet együttes odafigyelése, jelzőrendszer működése, felvilágosítás a helyi körzeti megbízottal közösen
elszegényedés jelei	óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruhagyűjtés, adományozások

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében						
év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	246	345			28	23
2009	246	271			61	29
2010	245	349			65	30
2011	244	357			51	41
2012	na	na			na	na

A munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké. Ez talán a fizikai állóképesség miatt lehet így. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaerőt részesítik előnyben. Nem megy el GYES-re, és nem ő marad otthon a beteg gyerekekkel. Ezek nem hangosan kimondott vélemények, de azért érzékelhető. Nők számára helyben – 1-2 vállalkozást kivéve - csak az Önkormányzat tud munkát biztosítani közfoglalkoztatás keretében.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Tapasztalatok alapján fele arányban szívesen részt vesznek a programban, a másik fele nem.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Szinte csak a közmunka program az, ahol tudnak dolgozni.

Kevés adat áll rendelkezésre, de a helyi tapasztalatból elmondható, hogy minél magasabb végzettsége van a nőknek, annál könnyebb az elhelyezkedés.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Pátkán napközi otthonos óvoda működik társulási formában, tagintézményként.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Pátkán bölcsőde nincs.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett

településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)⁵

A településen bölcsőde nincs, napközi otthonos óvoda működik. Az óvodai férőhelyek száma 60 fő. Az óvodába beíratott gyermekek száma jelenleg 51 fő, amely év végéig változik. A két és fél éves korú gyermek csak abban az esetben vehető fel az óvodába, ha minden harmadik életévét betöltött gyermek számára biztosított az elhelyezés és még van üres férőhely. A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Van arról is információ, hogy GYES után az anya, mivel távolabbi helyen talált állást magának, gyermekét is a munkahelye szerinti település óvodájába íratta. A községben családbarát munkahelyi megoldásra, rugalmas munkaidőkezdésre nincs példa, hiszen munkahely is kevés van.

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

A védőnő nem csak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem a kismama gyakorlati és lelki segítése is feladata. Szoros kapcsolatban áll a családokkal, rálátása van a gyermek családi körülményeire. Kapcsolatot tart a kisgyermekellátó intézményekkel, gyermek és házi orvossal, ezenkívül egészségnapokat is szervez. Pátkán évek óta kiépített, jól működő nőgyógyászati szűrővel, és tanácsadással is foglalkoznak, mely jelentősen formálja a fiatalok családalapítással kapcsolatos szemléletét.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollattartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távollattartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A rendőrségi riasztások és bírósági eljárások számszerű adatainak összegyűjtése mellett érdemes megnézni, hogy működik-e olyan szervezet, ahová a bántalmazott nők fordulhatnak. (Ha működik ilyen a településen, az onnan kért számszerű adatokat össze kell vetni a rendőrségi feljelentések számával.) Ha az eredmények azt mutatják, hogy az erőszak megjelenik a településen, akkor javaslatokat kell tenni a nők tájékoztatásának, illetve a társadalmi érzékenyítés lehetséges formáira (pl. felvilágosító programok már az iskolában, a terhesgondozáson; plakátokkal), de a megelőzésre tekintettel abban az esetben is szükséges hangsúlyt helyezni a tájékoztatásra, felvilágosító programokra, ha a nők elleni erőszakra vonatkozóan nem jelenik meg adat.

⁵ Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településen, de az elmúlt két évben mégis 1-1 esethez kellett rendőrt hívni. Ez nem jelenti azt, hogy csak 1-1 eset fordult elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintettek nem szívesen beszélnek róla.

A Családsegítő Szolgálathoz fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi feljelentést lehet tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Nem releváns

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	9	0	1	1	0	0
2009	9	0	1	1	0	0
2010	6	1	1	1	0	0
2011	6	1	1	1	0	0
2012	6	1	1	1	0	0
2013	6	1	1	1	0	0

A település közéletében a nők aktivitása magasabb, mint a férfiaké, ez alól a képviselő testületben betöltött hely a kivétel, ahol több a férfitag.

A hivatalokban, kulturális, oktatási területen a férfiak számaránya elenyésző.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

A településen anyaothton, családok átmeneti otthona nem működik. A helyi információk alapján erre nincs szükség.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nemek esélyegyenlőségével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok.	<ol style="list-style-type: none"> 1. adatgyűjtés a különböző statisztikai mutatók nemek szerinti megoszlásáról a releváns helyi partnerek bevonásával 2. adatelemzés és problémafeltárás a nők esélyegyenlősége tekintetében 3. a nemek eltérő helyzetének, igényeinek ismeretén alapuló elemzése, a nemekre

	érzékeny, a nők és férfiak egyenlőségét szem előtt tartó tervezés és döntés
Nincsenek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (nincs családok átmeneti otthona és anyaotthon a településen).	<ol style="list-style-type: none"> 1. családok átmeneti otthona és anyaotthon működtetése. 2. tájékoztatás a környéken elérhető ilyen típusú intézményekről.
munkanélküliség	közfoglalkoztatásba történő bevonás, önkéntes munkára való ösztönzés-ezzel kapcsolatos felvilágosítás, tájékoztatás megadása, mert ez lehet alapja egy további ellátási formának
a nők egy része a Gyes, Gyed után nem tud visszamenni előző munkahelyére.	Az önkormányzat a művelődési házzal közösen megszervezi, hogy helyben találjon magának olyan hasznos elfoglaltságot, szakkörökön, tanfolyamokon, (pl. fazekas szakkör, foltvarrás) amelyből profitálhat a későbbi munkahelyén, esetleg egyéni vállalkozást is indíthat

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	80	97	177
2009	76	95	171
2010	74	92	166
2011	73	93	166

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Ft. 30. §-a rögzíti. Erről ld. még a 3. 3. pontot.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága
Nincs adat erről.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (lehetőségek a településen)

év	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2008	0	0	1	1	2
2009	0	0	1	1	2
2010	0	0	1	1	2
2011	0	0	1	1	2
2012	0	0	1	1	2

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési lehetősége kisebb, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt. Az sem jellemző, hogy a lakosság köréből többen élne a nyugdíj melletti vagy helyetti munkavégzés lehetőségével.

Helyben az idősebb korosztály részére a nyugdíjas klub biztosít kikapcsolódást. Ezen kívül a Művelődési Házban működő csoportok tevékenységébe is bekapcsolódhatnak az idősebbek.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idősök számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az önkormányzat a Családsegítő és Gyermejköltségi Szolgálat keretében látja el feladatát. Az önkormányzat szociális rendelete, valamint a Társulási Megállapodásban foglaltak szerint az idősök számára biztosított a szociális alapszolgáltatás:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A falu elöregedő, így egyre nagyobb igény mutatkozik a szociális ellátásra. A szociális étkeztetést is egyre többen kérik. A célcsoport az egészségügyi szakellátást helyben nem tudja igénybe venni, a legközelebbi szakrendelő Székesfehérváron van. Aki betegsége folytán, vagy mozgásában korlátozott, annak lehetősége van betegszállítót igényelni.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális szolgáltatásokhoz az idősök éppen úgy hozzáférnek, mint bármelyik korosztály.

A könyvtárba is néhány nyugdíjas iratkozik be és jár rendszeresen. A Művelődési Ház rendezvényein mindig vannak részt vevők az idősebb korosztályból is. Mind a katolikus, mind a református templomba vasárnaponként rendszeresen járnak az idősök. A településen aktív nyugdíjas élet folyik, melynek mozgatója a Nyugdíjas Klub, ahol a tagok hetente egy alkalommal összegyűlnek.

c) idősök informatikai jártassága

A település időseinek zömére nem jellemző az informatikai jártasság, de vannak, akik szeretnék megismerni az internet világát. Természetesen van olyan, aki jól elboldogul a számítástechnika világában.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb, de még tetterre kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősök informatikai jártassága alacsony.	1. informatikai tanfolyamok szervezése (könyvtár, releváns civil szervezetek, önkéntesek bevonásával) 2. informatikai eszközök hozzáférhetővé tétele (pl. E-pontok, Teleházak működtetése, utazás megszervezése)
bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	körzeti megbízott fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatósága, elérhetősége

<p>a nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma jóval meghaladja a férfiak számát.</p>	<p>az önkormányzat a nyugdíjas és nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak számára tanácsadást, szűrővizsgálatot szervez, az egészségük megőrzése érdekében, a korai elhalálozás elkerülése végett</p>
---	---

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Az elmúlt években többször is volt rá példa, hogy önkormányzatunk fogyatékkal élő foglalkoztatott.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Pátkán nincs ilyen

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik. Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható: szociális alapszolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés.

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik. Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható: szociális alapszolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés.

Fogyatékos személyek számára ápolást, gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs.

A táblázat megjelenítése nem indokolt, mert a településen sem önkormányzati, sem egyházi fenntartású, sem civil fenntartású intézmény a nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek számára nincs.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Azok az épületek, amelyek az önkormányzat tulajdonában vannak, mind akadálymentesek.

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek közül az iskola és a művelődési ház felelnek meg az előírásoknak. A Polgármesteri Hivatal egy része akadálymentesített, de mozgássérültek számára nincs mosdó.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége. A kulturális események színhelye a művelődési ház, amelyet úgy alakítottak ki, hogy mozgássérülteknek is lehetőségük van hozzáférni a programokhoz.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége
A településen a járdák minősége közepes, viszonylag akadálymentes
A településen a járdák minősége rossz, nem akadálymentesített.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)
nincs

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)
Nem jellemző

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy több szinten, többek között a munka világában is jelen van a hátrányos megkülönböztetés a fogyatékkal élők tekintetében.	<ol style="list-style-type: none"> 1. esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői) 2. esélyegyenlőségi munkatárs alkalmazása az önkormányzatnál 3. önkormányzati kutatás (releváns civil szervezetek, célcsoportok érdekképviselőinek bevonásával) a diszkrimináció témakörében.
Fogyatékos személyekhez nem jutnak el az információk azokról a juttatásokról, amiben ők érintettek.	Az önkormányzat vállalja, hogy segítséget nyújt az akadálymentesítettség fejlesztésében, figyelemfelhívással, pályázatfigyeléssel, akadálymentes honlap elkészítésével segít a fogyatékkal élők helyzetén.
járdák biztonságossá tétele	járdák karbantartása, együttműködés a lakossággal, hogy mindenki a saját háza előtt igazítsa ki a járdalapok egyenetlenségét
hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettség	az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. Ilyen tartalmú forrásokra figyelemfelhívás.
Fogyatékos személyekhez nem jutnak el az	Az önkormányzat vállalja, hogy segítséget nyújt az

információk azokról a juttatásokról, amiben ők érintettek.	akadálymentesítettség fejlesztésében, figyelemfelhívással, pályázatfigyeléssel, akadálymentes honlap elkészítésével segít a fogyatékkal élők helyzetén.
Nincs minden intézményben, vagy nem megfelelő az akadálymentesítettség.	Az önkormányzat a következő öt évben vállalja a települési önkormányzati tulajdonban lévő épületek akadálymentesítettségét, amelyekben ez idáig nem volt lehetősége megtenni.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő kis- és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, a falu egész lakosságának közös érdeke és felelőssége, hogy Pátka a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek az önkéntesek és a településen működő civilszervezetek:

- Dák –és Ifjúsági Sportegyesület Pátka (DISE)
- Pátka Gyermekeiért Egyesület
- Pátkai Csemetekert Óvoda Gyermekeiért Alapítvány
- Gárdonyi Géza Nyugdíjas klub
- Vértesaljai Horgász Egyesület
- Pátkai Római Katolikus Egyházközség
- Pátkai Református Egyház
- Pátka Községi Polgárőrség
- Pátka Sportkör

A civil szervezetek a közös célok, kulturális, szórakozási, sport, vagyon védelmi célok megvalósításához mozgósíthatóak és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Tevékenykednek a falunapon, ünnepeken, sporteseményeken.

Az önkormányzat a költségvetésében az elmúlt években különböző összegeket tervezett a civilszervezetek támogatására, és pályázat útján is segíti a céljaik megvalósítását.

A civil szervezetek a közös célok, kulturális, szórakozási, sport, vagyon védelmi célok megvalósításához mozgósíthatóak és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Tevékenykednek a falunapon, ünnepeken, sporteseményeken, jótékonyági rendezvényeken, véréradáson, gyermek-, illetve idősek napján és vigyáznak a közbiztonságra.

Az önkormányzat a költségvetésében az elmúlt években különböző összegeket tervezett a civilszervezetek támogatására.

A polgármester, a képviselők, civilszervezetek és a lakosság kapcsolata jónak mondható. Az egyházak és az önkormányzat közötti kapcsolat is jól kiépített, ennek is köszönhető, hogy a 2012-es tanévtől a Református

Egyház vette át az általános iskolát, illetve a Lovasberényi iskola egy csoportjaként az első osztály 2013. szeptemberétől felmenő rendszerben elindult.

Ehhez az önkormányzat lehetőségéhez mérten segítséget nyújt.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása
A polgármester, a képviselők, civilszervezetek és a lakosság kapcsolata jónak mondható. Az egyházak és az önkormányzat közötti kapcsolat is jól kiépített.

Az önkormányzat jó kapcsolatot ápol a térségi közösségekkel, társulásokkal, melyek a következők:

- Székesfehérvári Többcélú Kistérségi Társulás
- Csákvári Önkormányzati Társulás
- Humán Családsegítő és Gyermekegészségügyi Szolgálat

b) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség
A térségben történő összefogás eredménye a Csákvári Önkormányzati társulás megalakítása, mely 2013. január 1. napjától tevékenykedik, és már számos feladatot oldottak meg együttesen, mely összefogással a pályázatok és eszközök közös fenntartása és beszerzése is jelentős javulást hozhat a forráshiányos önkormányzatok kötelező feladatellátásának megvalósításában. Ezzel a lakosság régóta húzódó problémái is megoldhatónak látszanak (pl utak karbantartása)

A Székesfehérvári Többcélú Kistérségi Társulás évek óta működik, mely más területeken fogja össze a közös feladatellátást. A társulásokkal való kapcsolattartás az üléseken keresztül a polgármesterek által működik, de a kollégákkal való kapcsolat is jó.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Pátkán nemzetiségi Önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
A Nyugdíjas klub az időseket karolja fel, biztosítja számukra a közösségi tevékenységeket.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.
A vállalkozók szerepe a közéletben gyengül a gazdasági válság miatt, de még mindig vannak többen, akik valamilyen módon segítik a helyi rendezvényeket, ezzel együtt támogatva az esélyegyenlőségi csoportokat.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Nyugdíjas klub az időseket karolja fel, biztosítja számukra a közösségi tevékenységeket. A Református Egyház és az általa szervezett Tanoda a gyermekek fejlesztésében nyújt hathatós segítséget. Az óvoda alapítványa az óvodásokat karolja fel, és szervez részükre programot, mely közösségépítő, hiszen ezeken testvérek, szülők is részt vehetnek. A Pátka gyermekeiért alapítvány évente egy alkalommal családi napot szervez, így azon családok is bekapcsolódhatnak a programokba, akiknek gyermekeik Székesfehérvárra járnak iskolába. Az önkormányzat is szervez programokat, ilyen például a falunap keretében megrendezésre kerülő Rózsa fesztivál, ahol az újszülött gyermekeket köszöntik, és nevük felkerül egy erre a célra kialakított „fára”. Ezeken a programokon a roma gyermekek és szüleik is részt vesznek.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Pátka Község Önkormányzat Képviselő-testülete nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot. A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Polgármesteri Hivatalban, valamint a Könyvtárban bárki számára elérhető, a település honlapján olvasható és véleményezhető.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség, foglalkoztatáshoz jutás és foglalkoztatásban való megmaradás	Közfoglalkoztatásba történő bevonás, Munkaügyi Központba regisztrálás, felvilágosítás nyújtása az önkormányzat részéről
Gyermekek	Érzelmi, testi bántalmazások, drogfogyasztás, elszegényedés	Jelzőrendszer hatékony működése, együttes odafigyelés óvoda, iskola, szülő részéről
Idősek	Nem veszik igénybe a szociális ellátást, bizalmatlanok, nem élnek aktív életmódot, informatikai jártasságuk csekély.	Szociális ellátás folyamatos legyen, aktív idősödést támogató életmód, szűrővizsgálatok.
Nők	Gyes, Gyed után nem tudnak elhelyezkedni, probléma a gyerekek elhelyezése, családon belüli erőszak.	Jelzőrendszer működtetése, közfoglalkoztatásba való bevonás, oktatási intézmények nyitva tartásának rugalmassága.
Fogyatékkal élők	Információ hiánya	

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Közfoglalkoztatási program felülvizsgálata, hivatalos ügyek intézésének segítése	Jegyző, szociális ügyintéző, Polgármesteri Hivatal munkatársai
Gyermekek	Gyermekvédelmi jelzőrendszer felülvizsgálata, odafigyelés a gyermekekre	Jegyző, CSS-GYJSZ, szociális ügyintéző, óvoda, iskola, védőnő
Idősek	Szociális ellátások újra gondolása, bővítése, aktív életmód elősegítése	Jegyző, művelődési ház, védőnő
Nők	Jelzőrendszer fokozott működése, közfoglalkoztatás	Jegyző, CSS-GYJSZ, szociális ügyintéző
Fogyatékkal élők	Információ hiánya	

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák beintegrálódnak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózzanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságos jövőjét.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségi állapotára, mentális frissességére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkaerő piacon való részvételt.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közösségi életbe való bevonására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	közfoglalkoztatás lehetősége	munkanélküliség, elhelyezkedési gondok	foglalkoztatáshoz jutás	-	kapcsolatfelvétel,	jegyző	6 hónap	bevont száma, munkát találó emberek száma	informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás	2 év
2	lakás fenntartási támogatás igénybevétele	eladósodás	eladósodás elkerülése	-	kapcsolatfelvétel, együttműködés	jegyző	3 hónap	segélyt kérők száma	pénzügyi forrás, meglévő humán erőforrás	5 év
3	tűzifával való segítség	fűtési gondok	ne kapcsolják ki a gázt, ne fázzanak	-	együttműködés	polgármester	8 hónap	segítséget kérők száma	technikai forrás meglévő humán	2 év

									erőforrás	
4	hivatalos ügyek nehézségei	bonyolult a hivatalos ügyintézés	szerezzenek tapasztalatot hivatalos ügyek intézésében	-	kapcsolatfelvétel, együttműködés és	jegyző	2 hónap	önálló intézkedők száma	meglévő humán erőforrás, helyi újság	5 év
5	közfoglalkoztatási program felülvizsgálat a	alacsony iskolai végzettséggel nyugdíj előtt állók elhelyezkedési nehézségei	közmunkához jutás		adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel, együttműködés és	jegyző	6 hónap	közmunkához jutottak száma	pénzügyi forrás, meglévő humán erőforrás	1 év

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	prevenció	drogozás, bűnelkövetés	kevesebb drogozó és bűnelkövető	gyermekvédelmi beszámoló	kapcsolatfelvétel, együttműködés, helyszín	jegyző HUMÁN CSS-GYJSZ	3 hónap	prevención részt vettek száma	meglévő humán erőforrás, helyi újság, honlap, szórólapok	3 év
2	kedvezményes étkeztetési lehetősége	nem jutnak meleg ételhez a hátrányos helyzetű gyermekek	jussanak meleg ételhez a hátrányos gyermekek	gyermekvédelmi beszámoló	kapcsolatfelvétel, együttműködés, helyszín	jegyző	6 hónap	kedvezményesen étkezők száma	pénzügyi forrás, meglévő humán erőforrás	1 év + évente
3	gyermekvéde	bántalmazás	ne történjen	gyermekvéde	adatgyűjtés,	HUMÁN CSS-	3 hónap	esetek száma	meglévő	1 év

	Imi jelzőrendszer hatékony működése	ok előfordulása	érzelmi vagy testi bántalmazás	Imi beszámoló	együttműködés	GYJSZ			humán erőforrás	
4	adományozás, ruhagyűjtés	elszegényedések	felzárkóztatás	gyermekvédelmi beszámoló	együttműködés hely keresése	HUMÁN CSS-GYJSZ	3 hónap	adományban részesülők száma	meglévő humán erőforrás, helyi újság	évente
5	polgárőrszolgálat éjszakai jelenléte	éjszaka felügyelet nélkül utcán vannak a gyermekek	a gyerekek otthon töltsék az éjszakát	polgárőrök beszámolója	együttműködés polgárőrök és kmb. bevonása ödés	Polgárőr Egyesület	2 hónap	polgárőrök feljegyzései	meglévő humán erőforrás	folyamatos
6	balesetmentes közlekedés	kerékpárút hiánya, közlekedési szabálytalanságok	ne történjen baleset	közzeti megbízott beszámolója	polgárőrök és kmb. bevonása	-	6 hónap	jegyzőkönyvek száma	pénzügyi forrás, meglévő humán erőforrás, helyi újság, honlap	3 év

III. A nők esélyegyenlősége

1	jelzőrendszer működtetése	eltitkolt családon belüli erőszak	az érintett tudja, hova fordulhat segítségért	HUMÁN Családsegítő beszámolója	együttműködés	jegyző, HUMÁN CSS-GYJSZ	6 hónap	esetek száma	meglévő humán erőforrás	1 év
2	önkéntes munkára ösztönzés	munkanélküliség	alapot adni további ellátási formának	-	önkéntes munka megszervezése	polgármester	3 hónap	jelentkezők száma	meglévő humán erőforrás, technikai	folyamatosan

									erőforrás	
3	van-e női esélyegyenlőség	nincsenek megfelelő adatok	probléma feltárása a női esélyegyenlőség tekintetében	HUMÁN Családsegítő beszámolója	együttműködés és	HUMÁN CSS-GYJSZ	1 év	választ adók száma	meglévő humán erőforrás	2 év
4	gyerekek nappali ellátását célzó intézmények nyitva tartása	az intézmények nem alkalmazkodnak az igényekhez	legyen hol elhelyezni a gyermekeket	Óvoda, iskola, művelődési ház szabályzata	intézményvezetők bevonása	polgármester	6 hónap	gyermekek száma	pénzügyi forrás, meglévő humán erőforrás	3 év
5	hasznos elfoglaltság	Gyed, Gyes után nem tudnak visszatérni a munkába	egyéni vállalkozás beindítása	Programtervezet	hely kijelölése, program megszervezése	polgármester	6 hónap	munkába visszatérők száma	pénzügyi és technikai forrás, meglévő humán erőforrás	évente

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	veszély esetén értesítendő szervek	a bűnelkövetők számára veszélyeztetett korosztály	azonnali segítséghez jutás	Kmb. beszámolója	polgárőrök, kmb. bevonása	polgármester	folyamatos	hány esetben riasztották a polgárőröket vagy a kmb-t	meglévő humán erőforrás, helyi újság, honlap, szórólapok	5 év
2	idős kortárs közösséghez való tartozás	kevesen vesznek részt a közösségi	idősek társadalmi megbecsülés	-	program megszervezése	polgármester	minden év október első hete	résztevők száma	támogató, anyagköltség, helyszín	évente

		életben	ének erősítése							
3	Aktív időskor	nincs munkalehetőség, nem élnek aktív életmódot	vegyenek részt a közösségi életben	-	programok szervezése, tájékoztatás	polgármester	3 hónap	részvevők száma	helyszín biztosítása, meglévő humán erőforrás	évente
4	Kattints rá Nagy!	kevesen használják az internetet	önállóan tudjanak internetezni, elektronikusán levelezni	művelődési ház beszámolója	csoportos képzés szervezése	polgármester	minden év január	részvevők száma	helyszín, számítógépek, humán erőforrás	évente
5	Települési egészségnap, középpontban a férfiak	nők száma magasabb, férfiak korai elhalálózása	aktív időskor meghosszabbítása	védőnői beszámoló	rendezvény megszervezése	polgármester	október első fele	szűrések száma, részvevők száma, szakrendelésekre átirányítottak száma	infrastruktúra, rezsi, dologi költségek, saját humán erőforrás	1 év + évente

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	A fogyatékkal élők biztonságáért	járdalapak egyenetlensége, hiánya	biztonságos legyen a közlekedés, toló kocsi is	-	önkéntes munka szervezése a lakosság részére	polgármester	1 év	önkéntesek száma	meglévő humán erőforrás, technikai erőforrás	5 év
2	Települési honlap vakbarát verziója	településen élő látássérültek hozzáférése, információval	honlap akadálymentesítése, információk eljuttatása	-	informatika megvalósítás	jegyző	6 hónap	honlap, látogatók száma,	humán erőforrás, szoftver költség,	2 év

		való ellátása								
3	Intézmények akadálymentesítettsége	önkormányzati tulajdonban lévő épületek, intézmények nem mindegyike akadálymentesített	Ügyintézés biztosítása mozgássérültek részére	szoc. beszámoló	együttműködés	polgármester	2 év	ügyintézők száma	pénzügyi és technikai forrás, meglévő humán erőforrás	5 év

2. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

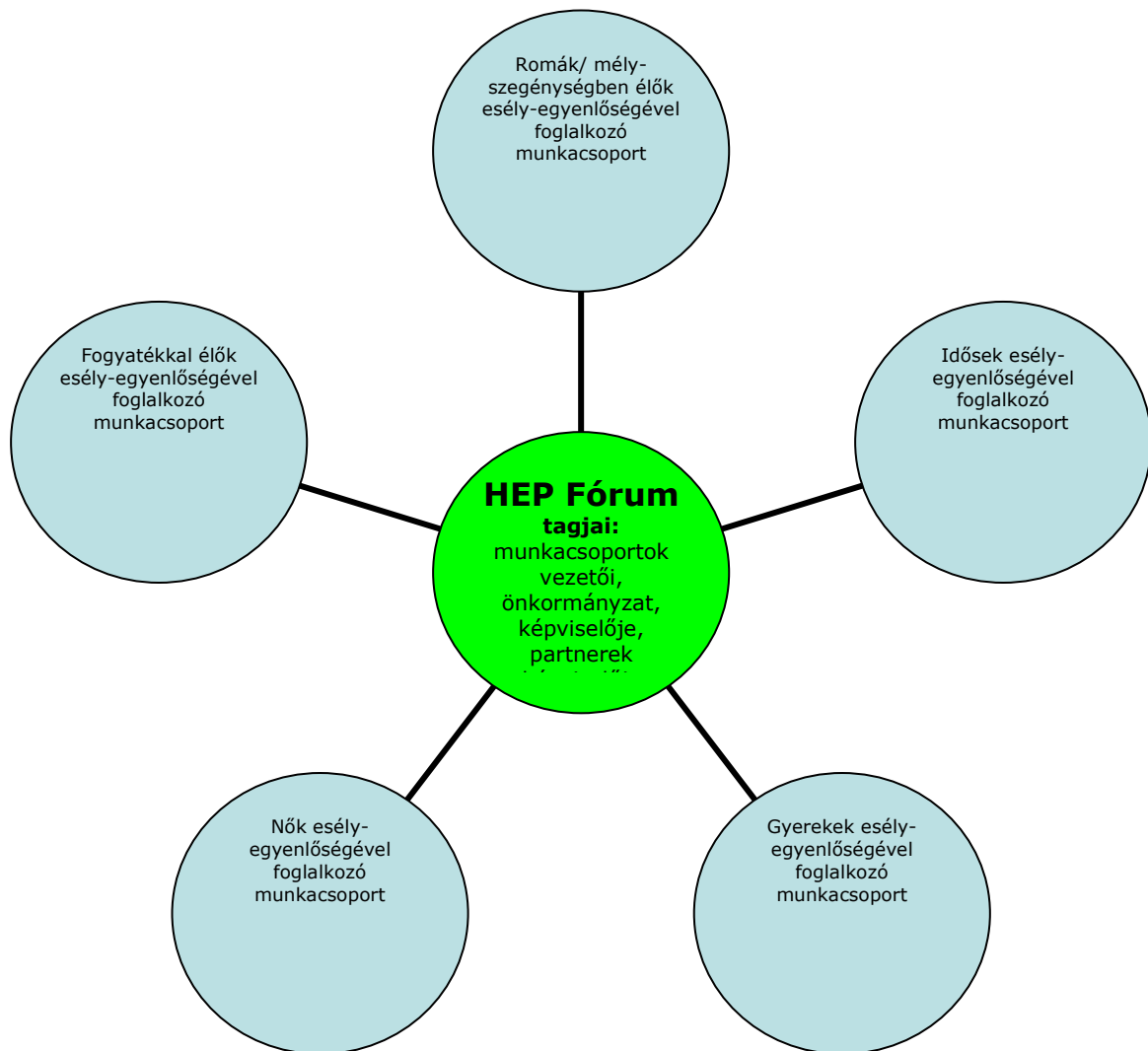
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az aljegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámoló a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Pátka község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Pátka község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

--

Dátum

Aláírás

Pátka Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

--

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

--

HEP elkészítési jegyzék⁶

NÉV ⁷	HEP részei ⁸										Aláírás ⁹
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

⁶ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁷ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁸ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁹ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.